

Janke Wikholms Krönika

Maj 2011

Jag träffade "Spiderman" vid Majbrasan!

Idag är det första maj och igår träffade jag mina barnbarn vid majbrasan i Killinge på Lidingö. Oliver, den yngste var dagen till ära utklädd till Spiderman. Brasan var intressant i början men sen lockade lekplatsen mer. De äldre barnbarnen sällade sig till gruppen av vårklädda barn som sprang fram och tillbaka. Föräldrarna försökte att hålla lite koll så gott det gick.

Några vuxna nynnade på vårsånger men något riktigt drag i sången blev det inte. Det kanske var för kallt? Men det ska vara kallt sista april, det hör liksom till. När jag cyklade hem funderade jag på min barndoms brasor på isen i Luleå. Jag har inget minne av att jag frös på samma sätt som sista april i Stockholm. Förmodligen beroende på att det då fortfarande var vinter. Det fanns ingen förförisk grönska eller utslagna blommor som lurade en att tro att man kunde klä sig för sommaren. Det är på samma sätt med arbetsmiljön. Den beror till stor del på vilka förväntningar man har. Det somliga tycker är bra, tycker andra är helt fel.

Men vissa saker är alla överens om och det är att det fortfarande är för många olyckor i arbetslivet. Dödsolyckorna får med rätta störst uppmärksamhet. Ett "vanligt" år omkommer en person i veckan i en arbetsolycka. Idag kommer byggfacket demonstrera med en likkista för att markera problemet. Nyligen genomförde jag en arbetsmiljökurs i Karlstad. Den andra kursdagen tittade jag i en nättidning om det fanns någon lokal nyhet om arbetsmiljö. I Nya Wärmlandstidningen läste jag om två svåra olyckor. Den ena inom bygg, och den andra, en dödsolycka, vid underhåll på en maskin.

Ska vi skylla olyckorna på Arbetsmiljöverket? Är myndigheten för snålt bemannad, prioriterar man sina resurser fel eller är man kanske rent av för lat? Nog kan det finnas brister i alla dessa avseenden, men i stort sett tycker jag att vi har en ambitiös myndighet som gör så gott man kan.

Nej, problemet är nog det här med förväntningar. Samt att det trots allt inträffar ganska få olyckor. Jag brukar fråga mina kursdeltagare om de skottat snö på taket och om de i så fall förankrat sig med sele och lina. De flesta privatpersoner gör ju inte detta men eftersom man skottar snö så pass sällan brukar man klara sig "helskinnad". Det finns dock undantag!

I arbetslivet utsätter sig många för risker med låg sannolikhet. Ofta går det bra, men det vi läser om i tidningen är de fåtal gånger det inte gör så. Regelsystemet måste fungera även på saker som inträffar sällan. Speciellt gäller detta naturligtvis om konsekvensen är allvarlig.

Arbetsmiljöverket skulle ha ett enklare jobb om svenska folket hade en större förståelse för reglerna. Idag upplever många regelverket som onödigt och krångligt. Arbetsmiljöverkets uppgift är att se till att reglerna följs men det är arbetsgivarna som tillsammans med arbetstagarerna måste se till att skapa acceptans för de regler som finns och hitta bra metoder för att tillämpa reglerna.

Ett exempel från byggbranschen. När det är stora och/eller farliga jobb, ska det finnas en arbetsmiljöplan. Arbetsmiljöverket kan vid inspektion se om sådan finns eller om den saknas. Men det viktiga jobbet ligger ju på platschefer och arbetsledare som tillsammans med arbetstagarerna och skyddsombud ska se till att man faktiskt jobbar på ett säkert sätt, enligt planen.

Att som chef leda arbetsmiljöarbetet är både viktigt och svårt. Man ska vara kunnig om regler och duktig på att övertyga, dvs en god pedagog. Dessutom ska man vara snabb och ha god överblick. Man måste med andra ord vara lite som Spiderman. En superhjälte som är överallt och gör goda gärningar. Då kan man bli idol för en treåring! Det kanske inte är någon dålig drivkraft?

*Arbetsmiljöhälsningar!
Janke Wikholm*

Skicka synpunkter på krönikan till info@jankewikholm.se
Läs flera krönikor på www.jankewikholm.se

JANKE
WIKHOLM